

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 17C/29/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316200761
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hostovecká
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2316200761.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Mariannou HOSTŤOVECKOU, v právnej veci žalobcu: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, so sídlom 816 43 Bratislava - Staré Mesto, Špitálska 4-6, IČO: 00 681 156, zast.: Martin Pavle, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom 811 09 Bratislava, Pribinova 4, IČO: 36 860 450, proti žalovanému: X.. S. Q., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX H. I. č. XXXX, zast.: JUDr. Ľubomír Hlbočan, advokát so sídlom 831 03 Bratislava, Vajnorská 20, IČO: 31 772 854, o zaplatenie 49 790,88 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 49 790,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 06. 04. 2016 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť Slovenskej republike, na účet Okresného súdu Galanta, súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1344,- eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 21. 1. 2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 49 790,88 eura s príslušenstvom - úrokom z omeškania vo výške 8,05 % ročne z dlžnej sumy od 17. 6. 2015 do zaplatenia. Svoju žalobu odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril s neziskovou organizáciou Domov na pol ceste, n.o., Horné Saliby 1195, 925 03 Horné Saliby, IČO: 36084301 (ďalej len „nezisková organizácia“), v mene ktorej konal žalovaný, dňa 28. 5. 2007 Zmluvu o poskytnutí finančných prostriedkov k projektu č. K-3 78/2007 - kapitálové výdavky podľa § 2 ods. 1 písm. b) Výnosu MPSVR SR zo 14. 12. 2005, č. 3749/200S-II/1 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVR, reg. č. 1267/07-1V/3 (ďalej len „zmluva“). Na základe zmluvy a za podmienok dojednaných v zmluve žalobca poskytol žalovanému dňa 5. 6. 2007 nenávratný finančný príspevok vo výške 1 500 000,- Sk, t. j. 49 790,88 eura. V zmysle článku III bod 5.2 zmluvy sa nezisková organizácia zaviazala vrátiť žalobcovi poskytnutý finančný príspevok použitý v rozpore so zmluvou v prípade odstúpenia zo strany žalobcu. Nezisková organizácia porušila zmluvnú povinnosť podľa článku II bod 12 zmluvy, podľa ktorého sa zaviazala predmet zmluvy uviesť do prevádzky najneskôr do deviatich mesiacov odo dňa, v ktorom bol finančný príspevok poskytnutý na jeho účet. V zmysle článku III bod 5 písm. b) zmluvy poskytovateľ môže odstúpiť od tejto zmluvy predovšetkým v prípade najmä: b) ak prijímateľ podstatným spôsobom poruší zmluvné povinnosti podľa tejto zmluvy. Vzhľadom na skutočnosť, že nezisková organizácia porušila svojim konaním zmluvné povinnosti podstatným spôsobom, žalobca listom zo dňa 28. 1. 2010 (č. spisu: 1972/2010-II/I, č. záznamu: 3697/2010) odstúpil od zmluvy a súčasne vyzval neziskovú organizáciu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov, ktoré jej boli zaslané na účet. Odstúpenie od zmluvy bolo spolu s výzvou neziskovej organizácii doručené dňa 8. 2. 2010. Podľa článku III bod 5.2

zmluvy je odstúpenie od zmluvy účinné dňom doručenia oznámenia odstúpenia od zmluvy prijímateľovi (žalovanému). Dňa 28. 1. 2010 podal žalobca na neziskovú organizáciu trestné oznámenie (č. spisu: 1973/2010-II/I) týkajúce sa poskytnutia a nevrátenia finančných prostriedkov vo výške 1 500 000,- Sk (49 790,88 eura) pre podozrenie zo spáchania zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 Trestného zákona, na základe ktorého vyšetrovateľ Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva policajného zboru Bratislava I začal dňa 11. 3. 2010 trestné stíhanie vo veci zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona. Dňa 10. 6. 2015 Okresný súd Bratislava I v konaní (č. k. 7T/97/2010 - 654) o návrhu prokurátorky Okresnej prokuratúry Bratislava I na schválenie dohody o vine a treste, č. k. 2 Pv 200/10 - 41 uzatvorenej na hlavnom pojednávaní Rozsudkom rozhodol, že podľa § 334 ods. 4 Trestného poriadku schvaľuje dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorkou Okresnej prokuratúry Bratislava I a obžalovaným X.. S. Q., na základe ktorej bol žalovaný uznávaný za vinného zo spáchania zločinu subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť i vykonateľnosť dňa 10. 6. 2015. Na základe uvedeného Rozsudku č. k. 7T/97/2010 - 654 bol žalobca podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. V zmysle § 369 odsek 1 a 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov má žalobca právo žiadať úroky z omeškania. Nakoľko výška úrokov z omeškania nebola zmluvnými stranami dohodnutá, žalovaný je povinný platiť úroky z omeškania v sadzbe 8,05 % ročne odo dňa 17. 6. 2015 až do zaplatenia.

2. Žalovaný sa k žalobe vyjadril písomne a to dňa 18. 4. 2016. Žalobný nárok neuznal s odôvodnením, že žalovanú sumu má žalobca vymáhať od neziskovej organizácie. Žalovaný ďalej uviedol, že má vedomosť, že nezisková organizácia tieto finančné prostriedky investovala do nehnuteľnosti patriacej obci Matúškovo a že tieto finančné prostriedky vymáha žalobca v konaní pred Okresným súdom v Galante, ktoré je vedené pod sp. zn. 16C/7/2009. Sám žalobca uviedol, že v právnom vzťahu bol s neziskovou organizáciou, s ktorou uzavrel zmluvu, od tejto zmluvy neskôr odstúpil, čo má za následok, že účastníci zmluvy si majú vrátiť poskytnuté plnenie z právneho úkonu, ktorý takto zanikol odstúpením od počiatku. Jedna vec je, že žalovaný bol odsúdený za trestný čin ako fyzická osoba a druhou vecou je vrátenie prostriedkov poskytnutých žalobcom neziskovej organizácii, ktoré musí žalobca usporiadať s touto právnickou osobou. Preto žiadal žalobu voči žalovanému zamietnuť, pretože smeruje voči osobe, s ktorou nie je žalobca v žiadnom právnom vzťahu.

3. Na uvedené podanie reagoval žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 25. 8. 2016. Uviedol, že Okresný súd Bratislava I v rámci trestného konania vydal dňa 10. 6. 2015 Rozsudok, č. k. 7T/97/2010 - 654, ktorým schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom a žalovaným ako obžalovaným a potvrdil, že žalovaný je vinný, že „ako osoba zastupujúca neziskovú organizáciu na základe žiadosti zo dňa 3. 1. 2007 vylákal od Ministerstva práce dotáciu vo výške 1 500 000,- Sk (49 790,88 eura) pre uvedenú neziskovú organizáciu, pričom spolu s touto žiadosťou predložil dňa 5. 1. 2007 Ministerstvu aj sfaľovanú Zmluvu o nájme a predkupnom práva nehnuteľnosti, ktorú mal ako zástupca neziskovej organizácie ako nájomcom dna 1. 3. 2006 v K. uzatvoriť s obcou K. v zastúpení starostkou X.. K. K. ako prenajímateľom a predmetom ktorej mal byť nájom nehnuteľností uvedených v tejto zmluve nachádzajúcich sa na LV č. XXXX, k ú. K., v čase od 1. 3. 2006 do 31. 12. 2016, pričom v zmysle § 9 odsek 2 písmeno f) Výnosu Ministerstva práce, číslo 3749/2005-II/I zo dňa 14. 12. 2005 nájom nehnuteľností na desať rokov bol podmienkou na poskytnutie uvedených finančných prostriedkov, v skutočnosti ale tento nájom s obcou K. uzatvoril iba do 31. 12. 2006, resp. na základe Dodatku č. 1 k zmluve o nájme uzatvorenom dňa 6. 3. 2007 do 31. 12. 2007, rovnako predložil svoje čestné vyhlásenie zo dňa 3. 1. 2007 o tom, že nezisková organizácia nemá podlžnosti voči Štátnemu rozpočtu Slovenskej republiky, čo bolo tiež v zmysle § 9 odsek 2 písmeno g) Výnosu Ministerstva práce číslo 3749/2005-II/I zo dňa 14. 12. 2005 podmienkou na poskytnutie hore uvedených finančných prostriedkov, pričom ale v čase podania hore uvedenej žiadosti mala nezisková organizácia dlžoby na poisťovní voči Sociálnej poisťovni, následne dňa 28. 5. 2007 v Bratislave uzatvoril X.. S. Q. ako zástupca hore uvedenej neziskovej organizácie s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v zastúpení ministerkou Ing. Vierou Tomanovou Zmluvu číslo 1267/07-IV/3, na základe ktorej Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 18. 6. 2007 poskytlo finančné prostriedky vo výške 49 790,88 eura neziskovej organizácii na bankový účet číslo 7015854/1200, teda vylákal od iného dotáciu zo štátneho rozpočtu, ktorej poskytnutie alebo použitie je podľa všeobecne záväzného predpisu viazané na podmienky, ktoré nespĺňa a to tým, že ho uviedol do omylu v otázke ich splnenia a spôsobil tým značnú škodu, čím spáchal zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Tr. zák.“ Rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 10.

6. 2015. Žalovaný ako obžalovaný a odsúdený Rozsudkom vo vyššie uvedenej trestnej veci sa k skutku dobrovoľne priznal, uznal svoju vinu zo spáchania tohto trestného činu a uznal výšku škody tak, ako je uvedené v opise skutku. Žalobcovi voči žalovanému vznikol nárok na náhradu škody, nakoľko a) žalovaný sa dopustil protiprávneho konania zodpovedajúcemu trestnému činu špecifikovanému v citovanom výroku Rozsudku; b) žalobcovi vznikla škoda vo výške poskytnutej dotácie 49 790,88 eura; c) medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škody existuje bezprostredná príčinná súvislosť (kauzálny nexus), nakoľko bez protiprávneho konania žalovaného by žalobcovi škoda nevznikla; d) žalovaný úmyselne zavinil protiprávne konanie (ako vyplýva z Rozsudku). V zmysle § 193 CSP platí, že súd v občianskom súdnom konaní je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal. Ak bol žalovaný v trestnom konaní právoplatne uznaný vinným a odsúdeným za skutok, ktorý je opísaný vo výrokovej časti rozhodnutia (Rozsudku) o konkrétnom konaní páchatel'a, vrátane popisu škody, ktorú svojím konaním spôsobil poškodenému (žalobcovi), majú súdy v občianskoprávnom konaní vychádzať z celého výroku o vine, teda nielen z jeho právnej, ale aj zo skutkovej časti s tým, že v rozsahu tohto výroku v akom sú znaky skutkovej podstaty trestného činu zároveň významnými okolnosťami pre rozhodnutie o uplatnenom nároku, je súd v občianskoprávnom konaní právoplatným trestným rozhodnutím viazaný (pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 31. 8. 2004, sp. zn. 25 Cdo 242/2004, Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 5. 2015 sp. zn. 3Co/109/2013 a Rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 23. 9. 2014, sp. zn. 6Co/58/2014). V občianskom súdnom konaní je teda súd viazaný nielen rozhodnutím súdu v trestnom konaní o tom, že bol spáchaný trestný čin a kto ho spáchal, ale aj právnou kvalifikáciou skutku a tým aj formou zavinenia predpokladanou trestným zákonom (Rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 4. 1992, sp.zn. 2Cz 16/92). Žalovaný namieta nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Žalovaný účelovo zamieňa nárok na vrátenie dotácie vzniknutý na základe odstúpenia od Zmluvy o poskytnutí finančných prostriedkov a nárok na náhradu škody. Ide pritom o dva samostatné nároky, ktoré majú rozdielne podmienky vzniku i existencie. V prejednávanej veci je uplatňovaný nárok na náhradu škody (nie nárok na vrátenie dotácie). Podmienky jeho existencie sú riadne dané a preukázané. Preto hmotnoprávne povinným subjektom, a tým aj pasívne vecne legitimovaným je žalovaný. Rovnako v zmysle Rozsudku bol uznaný vinným a odsúdený za spôsobenie škody práve žalovaný (a nie Domov na pol ceste n.o.). V trestnom konaní bolo preukázané a trestným Rozsudkom potvrdené, že škodu žalobcovi spôsobil svojím konaním žalovaný. K skutku sa žalovaný (sám za seba) dobrovoľne priznal a uznal svoju vinu, pričom uznal aj výšku spôsobenej škody tak, ako bola uvedená v opise skutku, pre ktorý bola podaná obžaloba voči žalovanému. V tejto súvislosti žalobca zdôraznil, že priamo vo výrokovej časti Rozsudku sa konštatuje, že žalovaný svojím konaním spôsobil žalobcovi značnú škodu.

4. Súd vo veci rozhodol rozsudkom pod č. k. XXC/XX/XXXX - XXX zo dňa 25. 10. 2018 tak, že:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 49 790,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 6. 4. 2016 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Súd žalobu v časti úroku z omeškania za deň 5.4.2016 zamietla.
- III. Súd konanie v časti úrokov z omeškania vo výške 8,05 % ročne zo sumy 49 790,88 eura od 17. 6. 2015 do 4. 4. 2016, a ďalej vo výške 3,05 % ročne zo sumy 49 790,88 eura od 5. 4. 2016 do zaplatenia, zastavuje.
- IV. Súd priznáva žalobcovi voči žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %, o ktorej výške súd rozhodne samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.
- V. Žalovaný je povinný zaplatiť Slovenskej republike, na účet Okresného súdu Galanta, súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1344,- eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- VI. Žalovaný je povinný zaplatiť Slovenskej republike, na účet Okresného súdu Galanta, súdny poplatok za podaný odpor voči platobnému rozkazu vo výške 1344,- eur, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

5. Voči rozsudku podal odvolanie žalovaný a odvolací súd uznesením zo dňa 31. 3. 2020 pod č. k. 10Co/92/2019 - 266 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 49 790,88 eur s úrokom z omeškania (I.), v časti náhrady trov konania (IV.) a v časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podanú žalobu (V.) zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V napadnutej časti o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť súdny poplatok za podaný odpor voči platobnému rozkazu vo výške 1344,- eur (VI.) potvrdil.

6. Vo výrokoch II., III. a VI. rozsudok pod č. k. XXC/XX/XXXX - XXX zo dňa 25. 10. 2018 nadobudol právoplatnosť.

7. Predmetom konania tak zostalo rozhodnúť o povinnosti zaplatiť sumu 49 790,88 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 6. 4. 2016 do zaplatenia, rozhodnúť o náhrade trov konania a o zaplatení súdneho poplatku za podanie žaloby.

8. Súd vykonal dokazovanie výsluchom strán a oboznámením sa s listinnými dôkazmi - Zmluvou o poskytnutí finančných prostriedkov k projektu č. K-3 78/2007 kapitálové výdavky podľa § 2 ods. 1 písm. b) Výnosu MPSVR SR zo 14. decembra 2005 č. 3749/2005-II/1 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVR SR; Rozsudkom Okresný súd Bratislava I zo dňa 10. 6. 2015 pod č. k. 7T/97/2010 - 654; vyjadrením súdneho exekútora JUDr. Szalayovej zo dňa 24. 8. 2016, uznesenie o začatí trestného stíhania z 11. 3. 2010, zápisnica o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 25. 3. 2010, žaloba voči Domov na polceste, n.o. o zaplatenie 49 790,88 eura, platobný rozkaz pod sp. zn. 21Rob/22/2013, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi a spisovým materiálom vzťahujúcimi sa k prejednávanej veci. Súd na základe vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

9. Po oboznámení sa s listinnými dôkazmi súd konštatuje, že žalobca uzatvoril s neziskovou organizáciou Domov na pol ceste, n.o., Horné Saliby 1195, 925 03 Horné Saliby, IČO: 36084301 (ďalej len „nezisková organizácia“), v mene ktorej konal žalovaný, dňa 28. 5. 2007 Zmluvu o poskytnutí finančných prostriedkov k projektu č. K-3 78/2007 - kapitálové výdavky podľa § 2 ods. 1 písm. b) Výnosu MPSVR SR zo 14. 12. 2005, č. 3749/2005-II/1 o poskytovaní dotácií v pôsobnosti MPSVR, reg. č. 1267/07-1V/3 (ďalej len „zmluva“). Na základe zmluvy a za podmienok dojednaných v zmluve žalobca poskytol žalovanému dňa 5. 6. 2007 nenávratný finančný príspevok vo výške 1 500 000,- Sk, t. j. 49 790,88 eura. Od uvedenej zmluvy podľa čl. III bod 5 Zmluvy žalobca odstúpil listom zo dňa 28. 1. 2010, následne malo dôjsť k vráteniu financií, čo sa nestalo, preto žalobca dňa 1. 3. 2013 podal žalobu voči Domov na polceste, n.o. o zaplatenie 49 790,88 eura z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Súd vo veci dňa 19. 4. 2013 vydal platobný rozkaz pod sp. zn. 21Rob/22/2013, ktorý nadobudol právoplatnosť 15. 5. 2013 (č. l. 318 spisu), a pretože povinný svoju povinnosť nesplnil, došlo k vymáhaniu pohľadávky exekučne (26. 2. 2014 bol podaný návrh na vykonanie exekúcie). Uvedená pohľadávka však nie je vymožiteľná, ako to vyplýva z vyjadrenia súdneho exekútora JUDr. Szalayovej zo dňa 24. 8. 2016 (EX 112/2014).

10. Okresný súd Bratislava I v rámci trestného konania vydal dňa 10. 6. 2015 Rozsudok, č. k. 7T/97/2010 - 654, ktorým schválil dohodu o vine a treste uzatvorenú medzi prokurátorom a žalovaným (v trestnom konaní obžalovaný) a to tak, ako je to podrobne opísané v bode 3. tohto odôvodnenia. Súd má teda za jednoznačne preukázané, že žalovaný spôsobil žalobcovi značnú škodu, čím spáchal zločin subvenčného podvodu podľa § 225 ods. 1, ods. 5 Tr. zák.

11. Na pojednávaní konanom dňa 25. 10. 2018 žalovaný uviedol, že čo sa týka žalovaného nároku, tento neuznáva a vznáša námietku premlčania, nakoľko žalobca si svoj nárok na náhradu škody uplatnil v trestnom konaní, pričom bol odkázaný na občiansko-právne konanie a takúto žalobu nepodal včas.

12. Podľa § 100 ods. 1 a ods. 2 veta prvá OZ, (1) Právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

(2) Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Podľa § 106 ods. 1 a 2 OZ, (1) Právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

(2) Najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

Podľa § 112 veta prvá OZ, Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie.

13. Pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Ich začiatok je upravený odlišne. Tieto dve premlčacie doby začínajú plynúť, plynú a končia sa nezávisle od seba. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Napríklad ak odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá, do uplatnenia práva na náhradu škody uplynie čas uvedený v ustanovení § 106 ods. 1 a škodca v súdnom konaní vznesie námietku premlčania, právo sa premlčalo, aj keď ide o škodu spôsobenú úmyselne. Neprichádza tu už do úvahy objektívna desaťročná premlčacia doba podľa ustanovenia § 106 ods. 2. Podobne je to aj v prípade, ak by ešte boli dané podmienky na plynutie subjektívnej premlčacej doby, ale už by uplynula objektívna premlčacia doba. Subjektívna premlčacia doba totiž môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemôže presiahnuť. Subjektívna premlčacia doba je dvojročná a na začatie jej plynutia vždy treba rešpektovať subjektívnu stránku poškodeného, týkajúcu sa jeho a) vedomosti o škode (teda nie o protiprávnom úkone či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčísliť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde. Okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b) vedomosti o tom, kto za vzniknutú škodu zodpovedá, teda o zodpovednom subjekte. Za škodu bude obvykle zodpovedať priamo škodca, ktorý ju spôsobil. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvedel o škode a kto za ňu zodpovedá, treba vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o týchto prvkoch (nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o nich) a len vtedy začne poškodenému plynúť subjektívna premlčacia doba. Právo na náhradu škody sa premlčí najneskôr za tri roky, ak ide o škodu spôsobenú z nebanlivosti alebo o škodu, za ktorú sa zodpovedá objektívne, a za desať rokov, ak ide o škodu spôsobenú úmyselne. V týchto prípadoch objektívna premlčacia doba začína plynúť od udalosti, z ktorej škoda vznikla, t. j. od škodnej udalosti. Námietku premlčania možno uplatniť v prípade, keď poškodený v premlčacej dobe nárok neuplatnil na príslušnom orgáne, t. j. predovšetkým na súde. Ak bola škoda spôsobená protiprávnym úkonom, ktorý zároveň naplnil skutkovú podstatu určitého trestného činu, právo zo zodpovednosti za škodu možno uplatniť aj v trestnom (adhéznom) konaní. Ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo na inom príslušnom orgáne, premlčacia doba počas konania neplynie, a to za predpokladu, že veriteľ v konaní riadne pokračuje. Význam zastavenia premlčania spočíva v tom, že počas riadneho pokračovania v konaní sa premlčacia doba nemôže skončiť. Uplatnením práva s uvedenými dôsledkami nie je jeho uplatnenie len voči dlžníkovi, hoci aj doporučeným listom. Právo je uplatnené včas, t. j. v premlčacej dobe, ak návrh na začatie konania (žaloba) dôjde súdu najneskôr v posledný deň premlčacej doby. Nestačí teda podať žalobu na pošte v posledný deň tejto lehoty, lebo ide o hmotnoprávnu lehotu, ktorá sa o dobu prepravy na súd alebo iný príslušný orgán nepredlžuje. Ak však posledný deň premlčacej doby prípadne na sobotu, nedeľu alebo sviatok, posledným dňom lehoty je najbližší nasledujúci pracovný deň (§ 122 ods. 3 OZ). Uplatnením práva sa rozumie nielen uplatnenie na súde v civilnom konaní, ale aj v trestnom, priestupkovom alebo podobnom konaní. Právo v zmysle § 112 prvá veta OZ možno uplatniť najmä návrhom (žalobou) na plnenie, návrhom v rámci trestného konania podľa § 46 ods. 3 TP (v tzv. adhéznom konaní), prípadne návrhom adresovaným správne orgánu v rámci konania o priestupku podľa § 70 zákona č. 372/1990 Zb., prípadne návrhom na iný orgán, ktorého právomoc bola založená zákonom. Počas konania na súde či inom orgáne premlčacia doba neplynie. Predpokladom spočívania premlčacej doby je, aby oprávnený (veriteľ) riadne pokračoval v začatom konaní. Účastník v konaní riadne pokračuje, ak svojimi procesnými úkonmi nebráni riadnemu priebehu konania, takže toto konanie sa môže skončiť vydaním rozhodnutia vo veci samej alebo súdnym zmierom (tzv. meritórnym skončením konania). Ak poškodený v trestnom konaní včas uplatnil (§ 43 ods. 2 TP) nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, a v konaní riadne pokračuje (§ 112 OZ), plynutie premlčacej doby sa zastaví. Ak v trestnom konaní nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, poškodený má možnosť uplatniť nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej plynutie pokračovalo po skončení trestného konania (R 31/1974, pozri tiež R 29/1985: Ak poškodený uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom (§ 43 ods. 2 TP) a v tomto začatom konaní riadne pokračoval, premlčacia doba sa zastaví a v priebehu tohto konania neplynie (§ 261 ods. 3 ZP). Po skončení trestného stíhania (porov. § 12 ods. 9 TP), v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť uplatnenú škodu a poškodený bol vyrozumený o skončení stíhania, plynutie premlčacej doby pokračuje.).

14. Dňa 28. 1. 2010 žalobca podal trestného oznámenia na neznámeho páchatela v súvislosti s poskytnutím dotácie subjektu Domov na pol ceste, n.o. Dňa 11. 3. 2010 bolo vydané Uznesenie o

začatí trestného stíhania obsahujúce opis skutku nasvedčujúci zodpovednosť žalovaného. Dňa 25. 3. 2010 si poškodený (žalobca) na výsluchu riadne uplatnil nárok na náhradu škody v trestnom konaní vo výške žalovanej sumy. Dňa 23. 1. 2013 si žalobca uplatnil nárok voči subjektu Domov na pol ceste, n.o. z dôvodu odstúpenia od zmluvy (titulom bezdôvodného obohatenia) v civilnom súdnom konaní na tunajšom súde pod sp. zn.: 21Rob/22/2013. Dňa 26. 2. 2014 podal návrh na vykonanie exekúcie voči subjektu Domov na pol ceste, n.o. Dňa 10. 6. 2015 bol žalovaný právoplatne odsúdený na základe dohody o vine a treste. Dňa 18. 1. 2016 podal žalobca žalobu v tunajšom konaní.

15. Odvolací súd v Uznesení nekonštatuje uplynutie subjektívnej premlčacej doby, ale iba nesprávne určenie počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby. Súd má za to, že nedošlo k uplynutiu subjektívnej premlčacej doby vzhľadom na nárok uplatnený v tunajšom konaní, a to v dôsledku nasledovných nižšie špecifikovaných skutočností:

- vznik nároku na náhradu škody až v nadväznosti na zistenie nevyožiteľnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia; a tiež
- spočívanie premlčacej lehoty pre jeho uplatnenie v trestnom konaní.

16. Odvolací súd v bode 20. odôvodnenia Uznesenia uvádza: „právo na náhradu škody vôbec nevznikne, kým poškodený má možnosť žiadať najprv vydanie bezdôvodného obohatenia, a to do uplynutia premlčacej doby pre jeho vydanie alebo do zániku vymáhateľnosti takejto pohľadávky. Kým veriteľ má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, respektíve kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia (ak táto bezúspešnosť nebola ním zavinená), nebol by daný základný predpoklad zodpovednosti za škodu, a to existencia škody (porov. rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Cdo/199/2005). Vyššie uvedený právny názor bol Ústavným súdom Slovenskej republiky (sp. zn. III. ÚS 361/09) kvalifikovaný ako názor vychádzajúci z dlhodobej a relatívne ustálenej judikatúry všeobecných súdov. Cieľom riešenia súbehu týchto právnych inštitútov hmotného práva je nastolenie spravodlivej majetkovej rovnováhy. Náhrada škody potom nepatrí poškodenému, ak sa už škoda napravila z iných v zákone uvedených dôvodov, napríklad vydaním bezdôvodného obohatenia a pod.“

17. Uvedené potvrdzuje aj rozhovor a prax najvyšších súdnych autorít nasledovne:

(i) „Nárok na náhradu škody od štátu by mohol úspešne uplatniť iba vtedy, ak by preukázal, že sa bezúspešne domáhal vydania bezdôvodného obohatenia. ... Existencia pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia vylučuje vznik škody ako majetkovej ujmy, a tým aj konkurenciu právnej úpravy zodpovednosti za škodu s právnou úpravou bezdôvodného obohatenia. Kým žalobca má pohľadávku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto ho získal, resp. kým nepreukázal bezúspešné domáhanie sa vydania tohto obohatenia nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 58/1969 Zb., a to existencia samotnej škody (napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Cz 110/84 zo 16. apríla 1985, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 199/2005 z 31. mája 2006). Skutočnou škodou v zmysle ustanovenia § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka je ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetkového stavu oproti stavu pred škodovou udalosťou) a je objektívne vyjadriteľná v peniazoch. Skutočnou škodou je aj ujma spočívajúca v neuspokojenej pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi, ktorej náhradu požaduje od štátu ako subjektu zodpovedného za nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci. Táto škoda však nevzniká už v okamihu splatnosti pohľadávky, resp. omeškania dlžníka, ale až okamihom, keď sa právo veriteľa na plnenie proti dlžníkovi stalo fakticky nevymáhateľným (mutatis mutandis uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 25 Cdo 105/2004 zo 7. októbra 2004).“ (Nález Ústavného súdu SR, zo dňa 13. 2. 2013, sp. zn. II. ÚS 165/2012).

(ii) „...právo na náhradu škody vôbec nevznikne, kým poškodený má možnosť žiadať najprv vydanie bezdôvodného obohatenia.“ (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 27. 9. 2012, sp. zn.: 7MCdo/16/2011).

(iii) „Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka je viazaný v prvom rade na udalosť, z ktorej škoda vznikla. Pojem "udalosť, z ktorej škoda vznikla", však zahŕňa nielen protiprávny úkon, či právne kvalifikovanú udalosť, ktoré viedli ku vzniku škody, ale najmä vznik škody samej. Z hľadiska ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka totiž nemožno udalosť, z ktorej škoda vznikla, stotožňovať len so škodnou udalosťou, keďže v takom prípade by objektívna premlčacia doba mohla začať plynúť skôr, ako ku škode na majetku vôbec došlo, prípadne škoda by

mohla vzniknúť až po uplynutí objektívnej premlčacej doby alebo by nemusela vzniknúť vôbec. Pri úvahe o tom, kedy sa poškodený dozvedel o škode (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), treba vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode a nielen z jeho predpokladanej vedomosti o tejto škode. Ak nárok na náhradu škody tvorí neoddeliteľný celok, premlčacia doba začína plynúť až vtedy, keď sa poškodený dozvie o celej škode (porovnaj R 38/1975, R 9/1986). Ďalšou podmienkou bola vedomosť poškodeného o tom, kto (konkrétny subjekt) za škodu zodpovedá. Obe podmienky sú súčasne podmienkami, aby si poškodený mohol uplatniť právo na náhradu škody na súde (actio nata). Až od tohto momentu môže začať plynúť 2-ročná, tzv. subjektívna premlčacia doba.“ (Nález Ústavného súdu SR, zo dňa 11. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 331/09).

(iv) „Pro počátek běhu subjektivní promlčecí doby k uplatnění práva na náhradu škody se vyžaduje skutečná (prokázaná) a nikoliv jen předpokládaná vědomost poškozeného o protiprávním úkonu nebo události, kterou byla škoda způsobena, ale i o tom, že vznikla majetková újma určitého rozsahu, kterou je možné natolik objektivně vyjádřit (vyčíslit) v penězích, aby poškozený mohl svůj nárok uplatnit u soudu, a dále vědomost o tom, kdo za ni odpovídá (srov. R 38/1975 a Sborník rozhodnutí Nejvyššího soudu IV.). Běh subjektivní promlčecí doby však nemůže započít dřív než běh objektivní promlčecí doby, tj. dřív než škoda vznikla.“ (Rozsudek Nejvyššího soudu ČR, zo dňa 26. 10. 2005, sp. zn. 25 Cdo 2232/2005).

18. Základný predpoklad uplatneného nároku na náhradu škody, a to existencia škody, vznikol až v momente, kedy sa žalobca dozvedel o nevyožiteľnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči subjektu Domov na pol ceste, n.o. Žalobca si totiž najskôr uplatňoval nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia voči Domov na pol ceste, n.o. Žalobca sa primárne snažil o získanie bezdôvodného obohatenia od Domov na pol ceste, n.o. ako subjektu, ktorému bola dotácia vyplatená, hoci preventívne si uplatňoval aj nárok na náhradu škody voči žalovanému. Až následne po zistení, že týmto spôsobom nebude možné bezdôvodné obohatenie (vrátenie dotácie) získať späť (dobrovoľným plnením a ani exekúciou) a súčasne preukázanie protiprávneho konania žalovaného v trestnom konaní, došlo k súdnemu uplatneniu nároku na náhradu škody v tunajšom konaní, ktorému predchádzalo preventívne uplatnenie v trestnom konaní. Totiž do zistenia nevyožiteľnosti bezdôvodného obohatenia od subjektu Domov na pol ceste, n.o. existoval len predpoklad existencie škody, pričom žalobca sa o celom rozsahu škody dozvedel až zistením o nevyožiteľnosti pohľadávky voči Domov na pol ceste, n.o. Žalobca tak postupoval v súlade s judikatúrou, v zmysle ktorej v obdobných prípadoch vzniká škoda (t. j. aj nárok na náhradu škody) až momentom zistenia nevyožiteľnosti bezdôvodného obohatenia; ak by si žalobca súdne uplatňoval nárok na náhradu škody skôr, ako by zistil informáciu o nevyožiteľnosti bezdôvodného obohatenia, uplatňoval by si fakticky ešte neexistujúci nárok, pričom by sa sám mohol bezdôvodne obohatiť (teoreticky, ak by žalobca vymohol bezdôvodné obohatenie od Domov na pol ceste, n.o. a súčasne by vymohol náhradu škody voči žalovanému). Ako vyplýva aj z Uznesenia odvolacieho súdu, poškodený nemôže byť poškodeným v rozsahu, v akom sa škoda napravila z iných zákonných spôsobov (napríklad vydaním bezdôvodného obohatenia). Preto v rozsahu, v akom by bolo vymožené bezdôvodné obohatenie od Domov na pol ceste, n.o., zaniká nárok na náhradu škody voči žalovanému.

19. Evidentne k vzniku nároku na náhradu škody voči žalovanému mohlo dôjsť najskôr po začatí exekúcie voči Domov na pol ceste, n.o., kedy už bolo zrejmé, že Domov na pol ceste, n.o. dobrovoľne, ani prostredníctvom exekúcie dotáciu nevráti (titulom bezdôvodného obohatenia). Pritom k začatiu plynutia subjektívnej premlčacej doby nemohlo dôjsť skôr, ako vznikol samotný nárok na náhradu škody.

20. Dôvody odstúpenia zakladajúceho nárok na bezdôvodné obohatenie voči Domov na pol ceste, n.o. a súčasne odôvodňujúce začatie trestného stíhania voči žalovanému, v rámci ktorého bol uplatnený nárok na náhradu škody, sa prekrývali, pričom oba úkony (trestné oznámenie aj odstúpenie) boli vykonané naraz.

21. Hoci do zistenia nevyožiteľnosti pohľadávky z bezdôvodného obohatenia nárok na náhradu škody ani neexistoval (ako je popísané vyššie), žalobca si preventívne uplatňoval nárok na náhradu škody aj v trestnom konaní. K tomuto uplatneniu došlo po tom, ako sa žalobca dozvedel o škode a kto pravdepodobne za ňu zodpovedá, t. j. subjektívna premlčacia doba plynula odkedy bolo žalobcovi doručené uznesenie o začatí trestného stíhania do uplatnenia nároku na náhradu škody v trestnom konaní spôsobujúcom spočívanie premlčacej doby. Následne po skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti žalovanému nahradiť uplatnenú škodu a žalobca ako poškodený bol

vyrozumený o skončení stíhania, beh premlčacej doby pokračoval (R 31/1974), a to od momentu doručenia trestného rozsudku (od 10. 7. 2015). Žaloba v tunajšom konaní bola doručená súdu 21. 1. 2016. Teda s poukazom na spočívanie v trestnom konaní dvojročná subjektívna premlčacia lehota neuplynula do podania žaloby v tunajšom konaní v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

22. Súd sa stotožnil s vyjadrením žalobcu, že žalovaný vo svojich vyjadreniach zamieňa a stotožňuje vydanie bezdôvodného obohatenia s náhradou škody uplatnenou v tunajšom konaní, keď tvrdí, že tieto nároky vznikli súčasne, resp. že sa jedná o „ten istý nárok“. Tvrdenia žalovaného odporujú právnomu stavu veci. Je nutné rozlišovať medzi nárokom na náhradu škody uplatneným v tunajšom konaní a nárokom na vydanie bezdôvodného obohatenia voči subjektu Domov na pol ceste n.o., a to z dôvodu, že sa jedná o odlišné:

- právne tituly vzniku daných nárokov (náhrada škody - bezdôvodné obohatenie),
- subjekty povinné plniť (Domov na pol ceste, n.o - žalovaný),
- momenty vzniku nároku (po odstúpení od zmluvy pri bezdôvodnom obohatení - po overení nevyožiteľnosti bezdôvodného obohatenia pri náhrade škody).

23. V dôsledku zamieňania si týchto nárokov žalovaný nesprávne aplikuje skutočnosti vzťahujúce sa na bezdôvodné obohatenie a na náhradu škody uplatnenú v tunajšom konaní. Napríklad, žalovaný namieta údajné premlčanie bezdôvodného obohatenia vzhľadom na jeho splatnosť, hoci predmetom tunajšieho konania je nárok na náhradu škody, a teda takáto námietka je v tunajšom konaní právne neúčinná (námietku premlčania bezdôvodného obohatenia možno vzniknúť v konaní, v ktorom sa uplatňovalo bezdôvodné obohatenie voči Domov na pol ceste, n.o.). Navyše nárok na bezdôvodné obohatenie nie je premlčaný, ako tvrdí žalovaný, keďže tento nárok je právoplatne judikovaný, teda došlo k pretrhnutiu (prerušeniu) plynutia premlčacej doby a začatiu plynutia novej 10 ročnej premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka. Súčasne premlčacia doba nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia spočíva vzhľadom na jeho vymáhanie v exekučnom konaní (§ 112 druhá veta Občianskeho zákonníka).

24. Z rovnakých dôvodov je scestným tvrdenie žalovaného, že nárok voči žalobcovi vznikol odstúpením od zmluvy. Týmto spôsobom (odstúpením od zmluvy) vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a nie nárok na náhradu škody. Vznik nároku na náhradu škody je spojený so zistením nemožnosti získania bezdôvodného obohatenia v kontexte ďalších predpokladov zodpovednosti žalovaného za škodu preukázaných v trestnom konaní.

25. Žalovaný tvrdí, že nevyožiteľnosť pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia voči subjektu Domov na pol. ceste, n.o. bola zrejmá skôr, ako žalobca uviedol vo svojom vyjadrení zo dňa 2. 10. 2020. Žalovaný si tým protirečí vzhľadom na svoje predchádzajúce vyjadrenia, nakoľko ešte aj v priebehu tunajšieho konania opakovane tvrdil, že pohľadávka má byť vymáhaná od subjektu Domov na pol ceste, n.o., a že tento subjekt (Domov na pol ceste, n.o.) bude mať finančné prostriedky na jej vyplatenie, resp. že má majetok vo forme pohľadávky voči obci Matúškovce, ktorý by v prípade záujmu aj postúpil na žalobcu. Takže sám žalovaný opakovane ubezpečoval žalobcu, že mu subjekt Domov na pol ceste, n.o. vráti dotáciu (titulom bezdôvodného obohatenia). Naproti tomu teraz žalovaný tvrdí, že „od začiatku“ bolo zrejmé, že Domov na pol ceste, n.o. dotáciu nevráti.

26. Žalobca nemohol mať objektívnu vedomosť o nevyožiteľnosti pohľadávky na vydanie bezdôvodného obohatenia od Domov na pol ceste, n.o. skôr, ako mal túto informáciu potvrdenú od exekútora v rámci exekučného konania. Domov na pol ceste, n.o. musel disponovať dostatočným majetkom - dostal dotáciu vo výške istiny žalovanej čiastky (t. j. evidentne mal majetok minimálne vo výške tejto dotácie). Nebolo pre žalobcu objektívne overiteľné, či a kedy o tento majetok prišiel. Preto žalobcovi neostávalo nič iné, ako vzhľadom na neplnenie súdnym rozhodnutím priznanej pohľadávky voči Domov na pol ceste, n.o. podať návrh na vykonanie exekúcie. Až následne po začatí exekúcie príslušný súdny exekútor pri výkone svojich oprávnení zistil majetkové pomery subjektu Domov na pol ceste, n.o. (sám žalobca na rozdiel od súdneho exekútora nedisponuje možnosťami a právomocou na to, aby zistil majetkové pomery subjektu Domov na pol ceste, n.o.).

27. Preto je scestné tvrdenie žalovaného, že žalobca údajne vedel o nevyožiteľnosti dotácie od „začiatku“, lebo Domov na pol ceste, n.o. musel „vydokladovať bezmajetnosť“ na účely poskytnutia

dotácie. Toto tvrdenie je nepreukázané a bez opory v právnom stave veci. Zároveň je zjavne nelogické - aj prípadná nemajetnosť subjektu Domov na pol ceste, n.o. pred poskytnutím dotácie neznamena jeho nemajetnosť po poskytnutí dotácie - práve naopak - poskytnutím dotácie tento subjekt získal značný majetok, pričom pre žalobcu nebolo objektívne zrejmé, ako s ním naložil, resp. či s ním disponuje, a to až do exekučného konania

(k tomuto súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 23. 11. 2011, sp. zn.: I. ÚS 269/2011, ako aj Uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. 11. 2018, sp. zn. 3Co/121/2017).

28. Žalovaný namieta, že údajne nedošlo k spočívaniu premlčacej doby v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. Táto argumentácia žalovaného odporuje skutkovému a právnomu stavu veci.

29. Ustanovenie § 112 prvá veta Občianskeho zákonníka uvádza ako podmienku spočívania premlčania riadne pokračovanie v začatom konaní, v ktorom bola pohľadávka uplatnená. Žalobca splnil túto podmienku, pretože riadne pokračoval v začatom konaní, v ktorom bola uplatnená pohľadávka na náhradu škody. Žalobca riadne uplatnil nárok na náhradu škody a následne pokračoval v trestnom konaní voči žalovanému, čo potvrdzuje aj Rozsudok Okresného súdu Bratislava I zo dňa 10. 6. 2015, č. k. 7T/97/2010 - 654 odkazujúci žalobcu s nárokom na náhradu škody na civilné konanie - a contratio - ak by žalobca riadne nepokračoval v začatom trestnom konaní, nedošlo by ani k rozhodnutiu o jeho nároku v rámci trestného konania odkázaním na civilné konanie, ako je uvedené vo výrokovej časti trestného rozsudku.

30. Je nutné rozlišovať, že v danej veci sa jedná o dva druhy konaní (trestné a civilné). Začatým konaním v kontexte § 112 prvej vety Občianskeho zákonníka je trestné konanie, keďže v ňom došlo k uplatneniu nároku (v zmysle § 46 Trestného poriadku). Z gramatického a logického výkladu § 112 Občianskeho zákonníka vyplýva, že v začatom konaní nemožno riadne pokračovať začatím ďalšieho - nového (civilného) konania, ak predchádzajúce (trestné) konanie už právoplatne skončilo (trestným rozsudkom). K tejto špecifickej právnej situácii právna doktrína uvádza:

„Osobitosť spočívania premlčacej doby spočíva v tom, že plynutie premlčacej doby sa tu síce zastavuje, avšak k jeho plynutiu spravidla už nedôjde. Z uvedeného pravidla však existujú výnimky. Tak napr. veriteľ, ktorému bola spôsobená škoda trestným činom, môže uplatniť svoje práva na náhradu škody priamo v trestnom konaní (§ 46 a nasl. TP). Nie je však vylúčené, že súd v trestnom konaní o jeho práve nerozhodol a odkázal ho na občianskoprávne konanie. V takomto prípade sa plynutie premlčacej doby uplatnením práva na náhradu škody v trestnom konaní zastaví, ale len čo rozhodnutie o tom, že sa poškodený odkazuje so svojím právom na občianskoprávne konanie, nadobudne právoplatnosť, zaniká dôvod spočívania premlčacej doby a premlčacia doba plynie ďalej.“

31. Obdobne k tomu pristupuje aj judikatúra, podľa ktorej:

„Ak poškodený uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody spôsobenej mu trestným činom (§ 43 ods. 2 Trestného poriadku) a v tomto začatom konaní riadne pokračoval, premlčacia lehota sa zastaví a v priebehu tohto konania neplynie (§ 261 ods. 3 Zák. práce). Po skončení trestného stíhania (porov. § 12 ods. 9 Tr. por.), v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť uplatnenú škodu a poškodený bol vyzrozmeneý o skončení stíhania, beh premlčacej doby pokračuje.“ (R 29/1985 - Rozhodnutie Najvyššieho súd SR zo dňa 22. 12. 1983, sp. zn. . 5 Cz 27/83).

„Ak nedošlo v trestnom konaní k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, má poškodený možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej beh pokračuje po skončení trestného konania, o ktorom bol ako poškodený upovedomený, až do jeho úplného vyčerpania. (Rc 31/74). ... Po skončení trestného konania, odkázaním poškodeného na občianskoprávne konanie pokračovalo plynutie premlčacej doby. So zreteľom na uvedené pre pokračovanie plynutia subjektívnej premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka nie je rozhodujúci okamih vyznačenia právoplatnosti na rozhodnutí, ktorým bol žalobca ako poškodený odkázaný na konanie vo veciach občianskoprávných, ale doručenie tohto rozhodnutia poškodenému“ (Rozsudok Najvyššieho súd SR zo dňa 29. 2. 2012, sp. zn.:1 Cdo 43/2010).

32. Vzhľadom na uvedené, k plynutiu subjektívnej premlčacej doby mohlo dôjsť najskôr dorúčením uznesenia o začatí trestného stíhania žalobcovi obsahujúcim opis skutku žalovaného (jeho

protiprávneho konania). Následne sa plynutie premlčacej doby zastavilo v dôsledku uplatnenia nároku na náhradu škody dňa 11. 3. 2010. Po skončení trestného stíhania, v ktorom nedošlo k uloženiu povinnosti žalovanému nahradiť uplatnenú škodu a žalobca (poškodený) bol vyzoomený o skončení stíhania, beh premlčacej doby pokračoval, a to od doručenia trestného rozsudku (od 10. 7. 2015 - doručenka je na č. I. 288 spisu).

33. Teda celkové trvanie plynutia premlčacej doby nepresiahlo osem mesiacov vzhľadom na jej spočívanie (t. j. od zistenia nároku na náhradu škody po jeho uplatnenie v trestnom konaní a od doručenia trestného rozsudku po uplatnenie nároku v tunajšom konaní). K poukazovaniu žalovaného na časové obdobie od ukončenia trestného konania po podanie žaloby v tunajšom konaní súd uvádza, že bol to práve žalovaný, ktorý žalobcu neustále ubezpečoval, že Domov na pol ceste n.o. vráti dotáciu, v čom pokračoval aj v tunajšom konaní, pričom žalobca sa snažil primárne mimosúdne vysporiadať predmetný záväzok žalovaného uplatnený v tunajšom konaní. Bez ohľadu na to, predmetné časové obdobie rozhodne nemožno považovať za neprimerané, keďže vzhľadom na spočívanie premlčacej doby v trestnom konaní došlo k vyčerpaniu len približne jednej tretiny subjektívnej premlčacej doby a nie k vyčerpaniu celej subjektívnej premlčacej doby. Pritom po doručení trestného rozsudku by premlčacia doba pokračovala v plynutí až do vyčerpania (vyššie citovaná judikatúra), pričom žaloba v tunajšom konaní bola podaná omnoho skôr, ako došlo k jej vyčerpaniu.

34. Nárok na náhradu škody uplatnený v tunajšom konaní vznikol (a tým začala plynúť aj jeho premlčacia doba) až zistením nevyožiteľnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia voči subjektu Domov na pol ceste, n.o.

35. Vzhľadom na vyššie uvedené odôvodnenie súd konštatuje, že námietka premlčania vznesená žalovaným bola neopodstatnená.

36. Podľa § 415 OZ, Každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

Podľa § 420 ods. 1 OZ, Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

Podľa § 442 ods. 1 OZ, Uhradza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

37. V ustanovení § 420 OZ je upravená všeobecná zodpovednosť fyzických a právnických osôb za škodu, ktorá prichádza do úvahy vždy vtedy, keď nejde o niektorý z prípadov osobitnej zodpovednosti za škodu, ktoré sú upravené v § 421 až 437, resp. v ďalších ustanoveniach Občianskeho zákonníka (napr. § 769 až 771). Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: 1. protiprávny úkon, 2. spôsobenie škody a 3. príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá (prezumpcia zavinenia). Občianskoprávna zodpovednosť za škodu môže vzniknúť z porušenia zmluvných alebo iných záväzkových povinností, vtedy ide o tzv. zmluvnú alebo záväzkovú zodpovednosť. Môže však vzniknúť aj z porušenia iných povinností zákonom uložených, vtedy ide o tzv. mimozáväzkovú zodpovednosť. Ustanovenie § 420 o všeobecnej zodpovednosti za škodu možno aplikovať tak na prípady záväzkovej, ako aj mimozáväzkovej zodpovednosti. Pri občianskoprávnej zodpovednosti za škodu vzniká záväzkovo-právny vzťah medzi tým, kto za škodu zodpovedá, a medzi poškodeným. Obsahom tohto vzťahu je právo poškodeného požadovať náhradu škody a povinnosť toho, kto podľa zákona za škodu zodpovedá, škodu nahradiť. V odseku 1 je vyjadrená zásada, že každý, t. j. tak fyzická, ako aj právnická osoba, zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť (pričom nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovo-právneho vzťahu alebo o povinnosť uloženú priamo zákonom) a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu. Spôsobenie škody inej osobe a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou sú ďalšími podmienkami vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia. Občiansky zákonník nevymedzuje pojem zavinenie. Pri vymedzení tohto pojmu treba vychádzať z toho, že zavinenie je určitý psychický, vnútorný vzťah škodcu k vlastnému konaniu priečiacemu sa objektívnemu právu a ku škode ako k výsledku tohto konania. Príčinnou súvislosťou treba rozumieť určitý objektívny vzťah medzi skutočnosťou zakladajúcou zodpovednosť, t. j. medzi porušením právnej povinnosti, a výsledkom, t. j. škodou.

38. Podľa § 442 ods. 1 OZ sa uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Aj skutočná škoda aj ušlý zisk je majetkovou ujmu, ktorá postihla poškodeného v dôsledku vzniku zodpovednosti za škodu, ktorú niekto iný spôsobil poškodenému. Následky tejto majetkovej ujmy možno spravidla odstrániť peňažným plnením. Skutočnou škodou treba rozumieť majetkovú ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného. Ide v podstate o rozdiel v hodnote poškodeného majetku pred spôsobením škody a po spôsobení škody na majetku. Ušlý zisk predstavuje to, čo poškodenému ušlo v dôsledku spôsobenia škody; inak povedané v dôsledku spôsobenia škody nedošlo k zväčšeniu (rozmnoženiu) majetku, hoci sa to pri predpokladanej činnosti dalo očakávať. Ušlý zisk možno nahradiť len peňažným plnením. Naturálna reštitúcia tu neprichádza do úvahy.

39. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí aplikoval ustanovenie § 193 CSP, v zmysle ktorého je pri svojom rozhodovaní viazaný rozsudkom trestného súdu - Okresný súd Bratislava I zo dňa 10. 6. 2015 sp. zn. č. k. 7T/97/2010 - 654, a výrokom o vine žalovaného, a to nielen jeho právnou časťou, ale i časťou skutkovou; teda súd, vychádzajúc z výroku o vine v odcudzujúcom rozsudku ako celku, je viazaný i skutkovým opisom spáchania daného činu (zločinu), ktorý rieši naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu konaním páchatel'a. Tieto znaky skutkovej podstaty trestného činu boli významnými okolnosťami pre rozhodnutie o náhrade škody, z hľadiska posúdenia protiprávneho konania žalovaného a jeho zodpovednosti za vzniknutú škodu žalobcu. Vychádzajúc potom z uvedeného, je nesporné, že práve konaním žalovaného, bola žalobcovi spôsobená škoda v žalovanom rozsahu. Žalovaný tak svojím konaním naplnil všetky zodpovednostné predpoklady pre vznik jeho zodpovednosti za škodu spôsobenú žalobcovi, ktorej výška je nesporná.

40. Na základe uvedeného súd rozhodol tak, že žalobe v časti uplatnenej náhrady škody v plnom rozsahu vyhovel.

41. Zároveň súd priznal žalobcovi aj právo na úroky z omeškania.

42. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 OZ, (1) Dlužník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

(2) Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

43. Dlužník sa dostane do omeškania vtedy, ak svoj dlh nesplní riadne (t.j. nesplní všetky náležitosti ustanovené o predmete, spôsobe, mieste splnenia toho, kto mal splniť alebo komu sa malo plniť a pod.) a ak dlh nesplní včas (t.j. v určenom čase). Omeškanie dlžníka má zo zákona za následok zmenu práv veriteľa a povinností dlžníka, resp. ich doplnenie novými právami a povinnosťami. V dôsledku omeškania dlžníka dochádza zo zákona k zmene obsahu právneho vzťahu bez ohľadu na to, či dlžník omeškanie zaviniť, alebo nie. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania, pokiaľ nie je ustanovená povinnosť zaplatiť poplatok z omeškania. Pokiaľ ide o výšku úrokov a poplatku z omeškania, Občiansky zákonník odkazuje na vykonávací predpis, ktorým je nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. Úroky z omeškania sa platia až do zániku pohľadávky splnením (§ 559).

44. Podľa § 3 cit. nar. nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, Výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

45. Podľa § 563 OZ, Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

46. Ustanovenie § 563 OZ sa týka tých prípadov, keď čas splnenia nebol určený žiadnym z uvedených spôsobov. Právo určiť čas plnenia má podľa tohto ustanovenia veriteľ. Ak čas splnenia nebol dohodnutý a nebol daný ani na voľbu dlžníka, veriteľ môže kedykoľvek, hoci aj na druhý deň po uzavretí zmluvy, vyzvať dlžníka, aby plnil. Dlužník je povinný predmet záväzku splniť v nasledujúci deň po obdržaní výzvy (upomienky). V tom prípade platí na splnenie čas, ktorý určil veriteľ vo svojej výzve dlžníkovi. Úroky z omeškania možno žalobcovi priznať iba od toho času, keď sa dlžník dostal do omeškania. Keďže v Občianskom zákonníku pri nároku na náhradu škody nie je ustanovený čas splnenia, podľa

ustanovenia § 563 treba vychádzať z toho, že škodca je povinný nahradiť škodu prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadal o splnenie. Ak nedošlo požiadanie dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať žalobu; dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe však nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému (R 27/1977). Žaloba bola žalovanému doručená dňa 4. 4. 2016 a teda žalovaný mal plniť dňa 5. 4. 2016. Keďže žalovaný neplnil, dňom 6. 4. 2016 sa dostal do omeškania.

47. Ku dňu 6. 4. 2016, bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky určená vo výške 0 % p.a., potom úrok z omeškania k uvedenému dňu bol 5 % p.a.

48. Súd priznal žalobcovi (okrem priznanej istiny) úroky z omeškania vo výške 5 % p.a. od 6. 4. 2016 (výrok I.) a za deň 5. 4. 2016 takto uplatnené úroky z omeškania zamietol (výrokom II. prvého rozsudkom, v ktorej časti nadobudol právoplatnosť) ako nedôvodné (čo však predstavuje veľmi nepatrný neúspech žalobcu v konaní vzhľadom k celej uplatnenej sume. V prepočte sa jedná o sumu 6,82 eura, čo vzhľadom k celkovej žalovanej sume je nepatrná výška dlžnej sumy, ktorú súd zamietol.

49. O nároku žalobcu na náhradu trov konania súd rozhodol vo výroku II. tohto rozsudku podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP. V sporových konaniach sa ohľadom náhrady trov konania uplatňuje tzv. zásada úspechu. Úspech vo veci sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozhodnutia, ktorým sa vo veci rozhodlo. Keďže v danom prípade bol žalobca takmer plne úspešný, súd mu priznal plnú náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré mu vznikli. Súd považoval za spravodlivé rozhodnúť o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP, nakoľko podstatou sporu bolo zaplatenie istiny, ktorá v celosti bola žalobcovi priznaná, pričom príslušenstvo, vzhľadom na výšku žalovanej sumy, tvorí nepatrnú časť konania. Súd bral do úvahy aj okolnosti, pre ktoré bola poddávaná žaloba. O výške náhrady trov konania súd rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP.

50. Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou strán, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

51. V závere dáva súd do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv slobôd nepatrí dožadovať sa stranou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

52. O povinnosti žalovaného zaplatiť Slovenskej republike, na účet Okresného súdu Galanta, súdny poplatok za podanú žalobu vo výške 1344,- eur, súd rozhodol (výrok III.) podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len zákon).

53. Podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona, (2) Ak je poplatník od poplatku oslobodený a súd jeho žalobe alebo návrhu vyhovel, zaplatí podľa výsledku konania poplatok alebo jeho pomernú časť žalovaný alebo odporca, ak nie je tiež od poplatku oslobodený.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona, Od poplatku sú oslobodení: a) Slovenská republika, štátne rozpočtové organizácie, štátne účelové fondy, právnická osoba vykonávajúca konsolidáciu pohľadávok verejného sektora, Slovenský pozemkový fond pri úkonoch a konaniach, ktoré vykonáva v mene Slovenskej republiky, a Sociálna poisťovňa.

Podľa § 5 ods. 1 písm. g/ zákona, Poplatková povinnosť vzniká: g) v ostatných prípadoch nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa povinnosť zaplatiť poplatok uložila v súvislosti s rozhodnutím vo veci samej.

Podľa § 6 ods. 1 veta prvá zákona, Sadzba poplatku je uvedená v sadzobníku percentom zo základu poplatku (ďalej len "percentná sadzba") alebo pevnou sumou.

Podľa § 7 ods. 1 veta prvá zákona, Pri percentnej sadzbe je základom poplatku cena predmetu poplatkového úkonu.

Podľa § 7 ods. 11 zákona, Základ poplatku sa zaokrúhľuje na celé euro nadol.

Podľa § 7a písm. a/ zákona, Vypočítaný poplatok sa zaokrúhli s presnosťou na eurocenty tak, že ak suma prevyšujúca celé číslo je a) menšia ako 50, poplatok sa zaokrúhli na celé euro nadol.

Podľa § 8 ods. 4 zákona, Ostatné poplatky sú splatné do troch dní po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa uložila povinnosť zaplatiť poplatok.

Podľa položky 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, Zo žaloby alebo z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba, sa platí súdny poplatok vo výške 6 % z ceny (z úhrady) predmetu konania, najmenej však 16,50 eura, najviac 16 596,50 eura.

54. Žalobca je v konaní oslobodený od platenia súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona a keďže bol žalovaný v konaní neúspešný, je povinný zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 2 veta prvá zákona. Žalovaný bol oslobodený od platenia súdnych poplatkov Uznesením súdu zo dňa 5. 8. 2016 pod č. k. XXC/XX/XXXX - XX a to vo výške 55 %, t. j. je povinný zaplatiť súdny poplatok vo výške 45 %. Súdny poplatok je 6 % zo sumy 49 790,- eur (§ 7 ods. 1 a 11), t. j. 2987,40 eura, ktorý sa podľa § 7a písm. a/ zákona zaokrúhli na poplatok vo výške 2987,- eur. Keďže žalovaný je povinný z dôvodu čiastočného oslobodenia zaplatiť súdny poplatok vo výške 45 %, takto vypočítaný súdny poplatok je potom 1344,- eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie a to v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.